

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 8 april 2021

Uw brief van:
Uw kenmerk: Taalwetgeving GAS
Ons kenmerk: 53.053/II/PN
NB

Betreft: taalwetgeving – processen-verbaal/bestuurlijke documenten – administratieve procedures – GAS-wet

In zitting van 7 april 2021 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, uw vraag om advies over de toepassing van de taalwetgeving op de vaststellingen van de inbreuken en de daaropvolgende administratieve procedures in toepassing van de GAS-wet.

In uw brief van 21 januari 2021 stelde u het volgende:

“[...]”

Aangezien tegenstrijdige interpretaties bestaan tussen sommige sanctionerende instanties onderling en teneinde duidelijkheid te scheppen in deze dikwijls ingewikkelde materie, ben ik zo vrij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht hieromtrent om een advies te verzoeken, meer bepaald aangaande:

1. De taalwetgeving die van toepassing is op de documenten waarin inbreuken vastgesteld worden die aanleiding kunnen geven tot de oplegging van een gemeentelijke administratieve geldboete.

Zoals hoger reeds aangehaald, dient hierbij een onderscheid gemaakt te worden tussen:

- enerzijds de processen-verbaal waarin de gemengde inbreuken vastgesteld worden (inbreuken die strafrechtelijk van aard zijn maar toch administratief kunnen gesanctioneerd worden) en die vastgesteld kunnen worden door politieambtenaren en bijzondere veldwachters;
- anderzijds de bestuurlijke verslagen waarin de louter administratieve inbreuken vastgesteld worden. Dergelijke inbreuken kunnen enkel en alleen administratief afgehandeld worden en kunnen vastgesteld worden door een uitgebreidere categorie van personen (waaronder niet-politieambtenaren). De vraag stelt zich onder meer of de niet-gemeentelijke vaststellers alsdan onder toepassing van de voor de gemeente geldende regelgeving inzake taalgebruik (bv. gewestelijke vaststellers ...)

De vraag stelt zich nog concreet in welke taal het proces-verbaal of bestuurlijk document dient opgesteld te worden en hoe dient gehandeld te worden wanneer de overtreder naar aanleiding van diens eventueel een andere taal wenst te wenden dan de taal van de gemeente (bv. vaststellers aan de Belgische kust die geconfronteerd worden met een Franstalige overtreder).

2. de taalwetgeving die van toepassing is op de administratieve procedure die in voorkomend geval kan leiden tot de oplegging van een gemeentelijke administratieve sanctie.

Deze procedure verloopt volledig via administratieve weg zonder tussenkomst van gerechtelijke instanties (met uitzondering van de beroepsmogelijkheid die in de GAS-wet is voorzien en waarbij bepaald wordt dat een beroepsprocedure gevoerd wordt voor de politierechtbank (of jeugdrechtbank voor de minderjarigen) volgens de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek).

Zoals hoger aangehaald, verloopt de procedure op gemeentelijk niveau, met dien verstande dat de gemeenteraad ook kan beslissen om een personeelslid van een intergemeentelijk samenwerkingsverband of een provinciaal ambtenaar aan te stellen als sanctionerend ambtenaar. De vraag stelt zich dan ook of deze intergemeentelijk personeelsleden of provinciale ambtenaren alsdan geacht worden te behoren tot de gemeente en de op deze laatste toepasselijke wetgeving, aangezien zij in opdracht van de gemeente werken?

Hoe dient gehandeld te worden wanneer de persoon die het voorwerp uitmaakt van de administratieve procedure verweer indient in een andere taal dan de taal waarin de administratieve procedure werd opgestart? (een andere landstaal of zelfs een andere taal dan de officieel in België erkende landstalen)

Hierbij aansluitend stelt zich dan ook de vraag naar de taalwetgeving die van toepassing is wanneer overtredders een vraag indienen tot vertaling van documenten. [...]

3. De taalwetgeving die van toepassing is op de beroepsprocedures tegen een beslissing waarbij een gemeentelijke administratieve sanctie werd opgelegd.

Zoals hoger reeds aangehaald schrijft de GAS-wet voor dat de beroepsprocedures gevoerd wordt voor de politierechtbank (of de jeugdrechtbank voor de minderjarigen) volgens de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek. De beroepsprocedure speelt zich derhalve – in tegenstelling tot de administratieve procedures – af voor de reguliere rechtbank.

4. Daarnaast is er ook de regelgeving op Europees niveau waarbij een groot belang wordt gehecht aan het feit dat de burger duidelijk wordt geïnformeerd over wat hem ten laste wordt gelegd. Er wordt daarbij weliswaar niet vereist dat steeds een exacte vertaling wordt meegestuurd maar de burger dient toch over voldoende informatie te kunnen beschikken om de inbreuk te begrijpen (zie bij voorbeeld – zonder exhaustief te zijn – de Europese richtlijn 2011/83, de EU-richtlijn 2012/13 (recht op informatie in strafprocedures) en de richtlijn 2010/64 (recht op vertolking en vertaling in strafprocedures). Onafgezien van het feit dat dergelijke reglementering specifiek is

gericht op strafrechtelijke procedures (*quod non* de administratieve GAS-procedures) stelt zich nu reeds de vraag of de een plaatselijke dienst (gemeente) gerechtigd is om in voorkomend geval verklarende informatie mee te sturen in een andere taal dan de officiële Belgische landstalen (en een andere taal dan de taal van de gemeente) en of dit alsdan in overeenstemming is met de eventueel van toepassing zijnde wetgeving inzake het taalgebruik in bestuurszaken. [...]"

*
* *

- 1 De processen-verbaal waarin de gemengde inbreuken vastgesteld worden en die vastgesteld kunnen worden door de politieambtenaren en bijzondere veldwachters zijn proces-verbalen in de zin van artikel 11 van de wet van 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Het gebruik van talen van deze proces-verbalen worden niet geregeld door de bij koninklijk besluit gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, en vallen overeenkomstig artikel 60 van de SWT buiten de bevoegdheid van de VCT.

Bestuurlijke verslagen waarin de loutere administratieve inbreuken vastgesteld worden ressorteren echter wel onder het toepassingsgebied van de SWT. Zulke bestuurlijke verslagen zijn geschriften waarin een juridische handeling wordt vastgesteld en die aldus dienen te worden gekwalificeerd als akten die particulieren betreffen (zie ook VCT-adviezen nrs. 49.114 van 6 juli 2017; 50.047 van 27 april 2018).

Luidens artikel 13, § 1, eerste lid SWT stelt iedere plaatselijke dienst die in het Nederlandse of in het Franse taalgebied gevestigd is, de akten die particulieren betreffen in de taal van zijn gebied. Deze regel geldt echter niet voor de randgemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wemmel. In deze gemeenten dienen de akten te worden gesteld in het Nederlands of in het Frans naar gelang de wens van de belanghebbende (artikel 28, § 1 SWT).

Luidens artikel 13, § 2 SWT, tweede lid SWT stelt iedere plaatselijke dienst die in het Duitse taalgebied gevestigd is de akten die particulieren betreffen in het Duits.

Luidens artikel 20, § 1 SWT stellen de plaatselijke diensten, die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn, de akten die de particulieren betreffen in het Nederlands of het Frans naar gelang de wens van de belanghebbende.

Deze regels zijn van openbare orde. Dit heeft tot gevolg dat op vraag van de overtreder de voormelde bestuurlijke verslagen niet gesteld kunnen worden in een taal dan de taal opgelegd door de SWT.

2 Werkkring van sanctionerende ambtenaar

Wanneer een gemeente een intergemeentelijke ambtenaar of een provinciaal ambtenaar aanstelt als sanctionerende ambtenaar, zal deze ambtenaar na de aanstelling

van de gemeenteraad geacht te behoren tot de gemeente waarop de regelgeving van punt 1 van toepassing is.

Taal van de administratieve procedure

De administratieve procedure dient te gebeuren in de taal van de binnendienst. Door plaatselijke diensten gelegen in het Nederlandse taalgebied zal deze administratieve procedure gebeuren in het Nederlands, door de plaatselijke diensten gelegen in het Franse taalgebied in het Frans en door plaatselijke diensten gelegen in het Duitse taalgebied in het Duits (art. 11 SWT). Dit geldt ook voor de randgemeenten (art. 23 SWT).

Op grond van artikel 17, § 1, B., 2° SWT zal deze procedure gebeuren in het Nederlands of in het Frans naar gelang de taal gebruikt door de particulier. Wanneer deze taal niet duidelijk is, wordt de taal bepaald door het taalregime van de behandelde ambtenaar (art. 17, § 1, B, 3° SWT).

De persoon die het voorwerp uitmaakt van een administratieve procedure zal zijn verweer enkel kunnen indienen in de taal van de administratieve procedure. In de gemeenten met een speciale regeling (randgemeenten, taalgrensgemeenten, gemeenten uit het Malmedyse en de gemeenten uit het Duitse taalgebied) zal de persoon het verweer eveneens kunnen indienen in de tweede taal.

Vertaling van de documenten

Overeenkomstig de artikelen 13 en 14 SWT kan iedere belanghebbende, die er de noodzaak van aantoonde zich kosteloos een gewaarmerkte vertaling van akten, getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen in het Nederlands, in het Frans of in het Duits naar gelang van het geval laten uitreiken.

In het kader van de GAS-procedure dienen de bestuurlijke verslagen waarin de loutere administratieve inbreuken vastgesteld worden en de beslissing tot oplegging van de administratieve procedure te worden gekwalificeerd als akten, aangezien in deze stukken een juridische handeling wordt vastgesteld. De overige documenten, zoals briefwisseling, dienen te worden gekwalificeerd als betrekkingen met particulieren of stukken die te maken hebben met de binnendienst.

In haar advies nr. 39.175 van 13 maart 2008 heeft de VCT het volgende gesteld:

Volgens de Raad van State dient de verplichting om een gratis vertaling van soortgelijke documenten af te leveren, hetgeen opgelegd wordt aan de gouverneur door lid 2 van deze bepaling, enkel opgelegd te worden voor zover de belanghebbende de noodzaak van een vertaling aantoonde. Noodzaak in de betekenis van die bepaling kan slechts aanwezig zijn wanneer het gaat om akten waarvan gebruik moet worden gemaakt tegenover derden, die moeten worden geacht de taal waarin de akte gesteld is niet te verstaan; de bekendheid of onbekendheid met die taal van de betrokken partij komt niet aan de orde bij de beoordeling van de vraag of er al dan niet noodzaak van een vertaling is.”

Artikel 13, § 1, tweede lid SWT dient te worden geïnterpreteerd dat overtreder/gesanctioneerde hieronder niet valt. De bestuurlijke verslagen waarin de loutere administratieve inbreuken vastgesteld worden en de beslissing tot oplegging van de administratieve procedure kunnen derhalve niet op vraag van de overtreder/gesanctioneerde worden vertaald.

- 3 Het gebruik van talen in de beroepsprocedures voor de reguliere rechtbanken wordt geregeld door de wet van 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken en ressorteren derhalve overeenkomstig artikel 60 SWT buiten de bevoegdheid van de VCT.
- 4 Er dient voor eerst te worden opgemerkt dat de VCT onbevoegd is om de SWT te toetsen aan de Europese regelgeving.

Verder dienen overeenkomstig artikel 12, eerste lid SWT de plaatselijke diensten gelegen in het homogeen Nederlands of Frans taalgebied respectievelijk het Nederlands of het Frans uitsluitend te gebruiken in hun betrekkingen met particulieren. Plaatselijke diensten gelegen in gemeenten uit het Malmédysse of uit het Duitse taalgebied gebruiken het Frans of het Duits naar gelang de taal die door de particulier gebruikt wordt (art. 12, tweede lid SWT). Plaatselijke diensten gelegen in de taalgrensgemeenten, de randgemeenten en de gemeenten gelegen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofstad gebruiken het Nederlands of het Frans naar gelang de taal die door de particulier gebruikt wordt (artt. 12, tweede en derde lid; 19 en 25 SWT).

In het kader van het hoffelijkheidsbeginsel kunnen plaatselijke diensten echter in communicatie met een particulier dat gevestigd in een ander taalgebied verklarende informatie mee te sturen in een andere landstaal.

Betrekkingen met particulieren die wonen in het buitenland worden niet geregeld door de SWT. Dit heeft tot gevolg dat verklarende informatie meegestuurd kan worden in een andere taal.